

מסורת הש"ס

16) י"א ה'ת"ת: לתה ל' אי לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול מרישא ש"מ א' לאכול ולאכול דבר שדרכו לאכול קמ"ל דמנטרפין מסיפא ש"מ דקמתי והנ"י משוכתא סלון ועיין בוכנחם לא 1.; 1) מהרש"ק מחזק זה, 2) פסחים סג. ל'תמן ח., 3) דלין מנטרפין. י"ק, 4) דבשירן ובקומץ. י"ק, 1) שיר לרף י' ע"א יהוה פי' מן איבעא להו ואילן. י"ק, 11) לתקעיה בצינור. י"ק, 12) ואסורין. י"ק, 1) ול'פסין. י"ק, 12) סבאר. י"ק, 13) אר. י"ק, 11) ומכאן שיר לרף יב1.; 12) אלא כוית. י"ק, 11) דחסי' 11) בחיבור. י"ק, 12) רש"ק קדש קדשים ה"א, 13) והו עשות רשעים הצי"א, 14) לרכל. י"ק, 11) להמתינ נפרסה לחוד. י"ק, 11) להקטיר למחר עבודת חזי מחיר הוא ופליג ר"י נמו ארישא הסד'. י"ק,

מוסף רש"י

ואי לאכול ולהקטיר.

כלומר ואי היא גופה קא אלא לאשמועינן דלין אכילה והקטרה מנטרפת ולא תמקור (נבחים)

17)

סליח פירק כל המנחות איין מפגילין בחצי מחיר. והקטרת חזק מתן חצי מחיר הוא דלכא נמי הקטרת סבירי (הדורן 10).

למה לי אי למידק מיניה הא לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול דבר שדרכו לאכול חזי שאין דרכו לאכול חזי זית שירים ולאכול חזי זית קומץ דמנטרפין: 16) **מרישא שמעת מינה**: דלא מנטרפין דקמתי ירשא דבר שדרכו לאכול חזי שאין דרכו לאכול חזי: 17) **מזדוקיא דרישא שמעת מינה**: 18) מדדייקינן מרישא דבר שאין דרכו לאכול אס חישב לאכול חזי זית שירים וחזי זית קומץ למחר לא הוּא מחשבה כל שכן 19) דלאכול חזי זית שירים ולהקטיר חזי זית קומץ דלין מנטרפין: **דהשפא ומס**: אכילות לא מנטרפות הוּאיל וחדא חזי אכילה הוּא בקומץ אכילה והקטרה מינעיא דלין מנטרפין: **אינטריך**: לאשמועינן דלין אכילה והקטרה מנטרפין: **דסד"א הסס**: היכא דחישב לאכול חזי זית שירים וחזי זית קומץ לא מנטרפין משום דלאו כזי אורחיה חישב בקומץ אבל לאכול ולהקטיר דבשיריים10) כי אורחיה חישב 11) אימא לנטרף קא משמע לן:

הדרן עלך כל המנחות

דקדוק שפירשו ה"ר מאיר וה"ר שמואל בנו זלה"ה:

18) 1) **וּקְיִימָא לֵן דְּלוֹתן שִׁירִים אֲסוּרִין בְּאִכִּילָה**. ואי הוו מותרים הוי קומץ מפגל ואי הוו פסולים לגמרי כגון דנטמאו או חישב עליהם לאכלן חזן למקומן מו לא מצי 12) ללמידק צעיא צפיגול דהא לא קרב הממיר כמנזותו אבל היכא דחסי' מי אמרינן הוּאיל ואיתנהו קמא לא חשיב פסול וכמו שקרב 13) ממיר כמנזותו דמי ויכול לקצועו צפיגול דבקטרת קומץ שאס חישב בשעת הקטרה לאכול שיריים למחר אית כזה פיוגול בשיריים או

ללמא הוּאיל 14) ואזדוקינ15) בְּאִכִּילָה הוי כמחשב לאכול דבר שאין דרכו לאכול: **וּלְאִפְסוּקוּיָהוּ16) מִיַּד מַעֲיֵלָה**. דלילו קדשי קדשים מועלין בכל הזבח קודם זריקה אבל משמורק הסס 17) אימוריים לגזוה והבשר להנהים ואין מעילה אלא צאימורין שהן חלק המזבח והבשר אין זו מעילה וגבי מנחה גמי קודם הקטרה יש 18) מעילה אפי' בשירים ולאחר הקטרה אין מעילה בשירים כדתנן בפרק חטאת העוף (מעילה דף ט.). המנחות מועלין כזן משדוקדשו קרב הקומץ חייבין עליהם משום פיוגול ונותר וטמא ואין מועלים בשירים וקא מינעיא להו מהו דמיהיב קרן הקטרה 19) דוּתֵּה לְאִשְׂרָא10) הקטרות למפקע שירים מידי מעילה: **אפי' לר' עקיבא דאמר זריקה מועלת**. דתנן (סס דף 1.) : **בשר קדשי קדשים וכו' ר"ע** אומר אין מועלין זו וחייבין עליו משום פיוגול ונותר וטמא דזריקת דס מועלת ליה לקצוע צפיגול ולהזילתו מידי מעילה אע"פ שאינה שקרב 11) ממיר כמנזותו דמי ויכול לה דתנן **הקומץ כו' זה הכלל כו' עד פיוגול וחייבים עליו כרת**. דאס חישב בלחת מן העבודות להקטיר קוממא למחר או כוית מקוממא למחר או לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר פיוגול חייבין עליו כרת ומני ר' חייא במתניתייה הקומץ את המנחה לאכול שיריה למחר פיוגול אבל לאכול12) כוית משיריה למחר פיוגול לא קמתי מ"ט לא תני כוית משיריה דהא אכתי לא חסרו שירים עד לאחר קמימא דזי חסרו קודם קמימא הוּא לא מנחה פסולה ואינה נקממת כלל ומאי טעמא לא תני או כוית משיריה למחר: **לאו כגון דאיסרמי מילימא דחסרו שיריים אחר קמימא וקמו להו אכזוים וכיון דבמתנן כלי ובהילוך והקטרה לא מיתני 13) או כזים**. משיריה למחר דהא כבר חסרו להו ולא הוי מצי למיתני הריני מוליך או מקטיר לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר דהא שירים וכזים משירים חדא מילתא היא ולא איתרמי ליה כוית14) דהא חסרו להו אחר קמימא וקמו להו אכזים הלכך בקמימא גמי לא תני או כוית. הכי גרסינן בקמימא גמי לא תני או כוית ולי"ג בשיריה: **הא מני ר' אליעזר היא וכו'**. ה"ג **וכיון דבקומץ לא מסני ליה או כזים בשירים גמי לא תני או כזים**. כלומר כיון דלא מצי למיתני להקטיר קוממא למחר או כוית מקוממא למחר דמחשבה דכוית קומץ לאו כלום הוא ולא מפגלן 15) הלכך בשירים גמי לא תני או כוית בלחת מכל ד' העבודות ולא משום 16) דאיסורא שירים דהא לא מיירי רבי חייא באיסורש17) שירים והוה ליה למיתנא בקמימא ובמתנן כלי ובהילוך ובהקטרה על מנת לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר אלא משום דלא מיתני ליה גבי קומץ או כוית מקוממא למחר הלכך בשירים גמי לא תני או כוית: **אמר ליה אביי**. הא דלא תני רבי חייא או כוית לאו כדאמרת כגון דחסרו שירים אלא שירים איתנהו צעיייהו והאי דלא קמתי כוית רבי חייא בשירים משום דסבד כר"א דלמר עד שיקריב את כולו הכא נמי כשחישב אכזית לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב אכזילה קומץ וכיון דבקומץ לא מיתני ליה או כוית בשירים גמי לא תני ועולם לא חסרו השירים ומשום הכי תנא סיפא פיוגול וחייבין עליו כרת הוּאיל ולא חסרו השירים אבל היכא דחסרו אימנא לך דלא מהניא להו הקטרה למיקצעיהנהו צפיגול: **ור' אליעזר אומר עד שיקריב אס כולו**. דהוּאיל וכולו כלייל צעינן שיהא הכל קרב הכא גמי סבד לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב להקטיר כל הקומץ דאי אמר הריני קומץ ע"מ להקטיר כוית מן הקומץ או ע"מ לאכול כוית משיריה למחר לא הוי פיוגול: **אי ר' אליעזר אומר עד שיקריב אס כולו**. דהוּאיל וכולו פקמי קמתי דר' חייא אמאי קמתי צה להקטיר קוממא למחר פיוגול: 18) **היא**. דכתיב במילואים 19) **אששה הוא דמשמע שלם: הכך דאיכא גוואי**. דלא ילאו והכי גמי היא דלא נטמאו כשירות דמהניא להו זריקה שבדס הזבח (דמילואים): **מאן שמעת ליה דאמר זריקה מועלת ליומא**. דהוי כזבה מעליא לכל עניינים דמה שנשתייר לפנים כשר לאכול ונוהג זו גמי פיוגול דקמתי הכא הכך דאיכא גוואי כשרות דאיכא גוואי כשרות אלא כולן פסולות 20) **ור' אליעזר הוא וצדין הוא דאיצעי ליה למיתני יאמא ולא 21) נפרסי1** והא דקמתי נפרס וכו' ולעולם לאו כרז הונא אלא כדכרנא דלמר 22) **רשן** הקטרה מהניא גמי לחיסרון ואליצא דר"ע לחוד: עד כאן הדקדוק שפירש ה"ר שמואל ואזיו ה"ר מאיר:

הקובמין. **רבי יוסי אומר כו'**. טעמא מפרש בגמ': **מה 23) שינה זה מן הוצה**. ששחטנו ע"מ להקטיר אימוריו למחר פיוגול: **אינה מן המנחה**. מפרש בגמ' 24) **ע"כ**: **גב' אין מפגילין בחזי מחיר**. שאס חישב אַלעצוד למחר עבודת חזי מחיר בד' הוא דפליג ר' יוסי:

כל המנחות פרק ראשון מנחות יג.

למה לי אי למידק מיניה הא לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול דבר שדרכו לאכול חזי שאין דרכו לאכול חזי זית שירים ולאכול חזי זית קומץ דמנטרפין: 16) **מרישא שמעת מינה**: דלא מנטרפין דקמתי ירשא דבר שדרכו לאכול חזי שאין דרכו לאכול חזי: 17) **מזדוקיא דרישא שמעת מינה**: 18) מדדייקינן מרישא דבר שאין דרכו לאכול אס חישב לאכול חזי זית שירים וחזי זית קומץ למחר לא הוּא מחשבה כל שכן 19) דלאכול חזי זית שירים ולהקטיר חזי זית קומץ דלין מנטרפין: **דהשפא ומס**: אכילות לא מנטרפות הוּאיל וחדא חזי אכילה הוּא בקומץ אכילה והקטרה מינעיא דלין מנטרפין: **אינטריך**: לאשמועינן דלין אכילה והקטרה מנטרפין: **דסד"א הסס**: היכא דחישב לאכול חזי זית שירים וחזי זית קומץ לא מנטרפין משום דלאו כזי אורחיה חישב בקומץ אבל לאכול ולהקטיר דבשיריים10) כי אורחיה חישב 11) אימא לנטרף קא משמע לן:

הדרן עלך כל המנחות

דקדוק שפירשו ה"ר מאיר וה"ר שמואל בנו זלה"ה:

18) 1) **וּקְיִימָא לֵן דְּלוֹתן שִׁירִים אֲסוּרִין בְּאִכִּילָה**. ואי הוו מותרים הוי קומץ מפגל ואי הוו פסולים לגמרי כגון דנטמאו או חישב עליהם לאכלן חזן למקומן מו לא מצי 12) ללמידק צעיא צפיגול דהא לא קרב הממיר כמנזותו אבל היכא דחסי' מי אמרינן הוּאיל ואיתנהו קמא לא חשיב פסול וכמו שקרב 13) ממיר כמנזותו דמי ויכול לקצועו צפיגול דבקטרת קומץ שאס חישב בשעת הקטרה לאכול שיריים למחר אית כזה פיוגול בשיריים או

ללמא הוּאיל 14) ואזדוקינ15) בְּאִכִּילָה הוי כמחשב לאכול דבר שאין דרכו לאכול: **וּלְאִפְסוּקוּיָהוּ16) מִיַּד מַעֲיֵלָה**. דלילו קדשי קדשים מועלין בכל הזבח קודם זריקה אבל משמורק הסס 17) אימוריים לגזוה והבשר להנהים ואין מעילה אלא צאימורין שהן חלק המזבח והבשר אין זו מעילה וגבי מנחה גמי קודם הקטרה יש 18) מעילה אפי' בשירים ולאחר הקטרה אין מעילה בשירים כדתנן בפרק חטאת העוף (מעילה דף ט.). המנחות מועלין כזן משדוקדשו קרב הקומץ חייבין עליהם משום פיוגול ונותר וטמא ואין מועלים בשירים וקא מינעיא להו מהו דמיהיב קרן הקטרה 19) דוּתֵּה לְאִשְׂרָא10) הקטרות למפקע שירים מידי מעילה: **אפי' לר' עקיבא דאמר זריקה מועלת**. דתנן (סס דף 1.) : **בשר קדשי קדשים וכו' ר"ע** אומר אין מועלין זו וחייבין עליו משום פיוגול ונותר וטמא דזריקת דס מועלת ליה לקצוע צפיגול ולהזילתו מידי מעילה אע"פ שאינה שקרב 11) ממיר כמנזותו דמי ויכול לה דתנן **הקומץ כו' זה הכלל כו' עד פיוגול וחייבים עליו כרת**. דאס חישב בלחת מן העבודות להקטיר קוממא למחר או כוית מקוממא למחר או לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר פיוגול חייבין עליו כרת ומני ר' חייא במתניתייה הקומץ את המנחה לאכול שיריה למחר פיוגול אבל לאכול12) כוית משיריה למחר פיוגול לא קמתי מ"ט לא תני כוית משיריה דהא אכתי לא חסרו שירים עד לאחר קמימא דזי חסרו קודם קמימא הוּא לא מנחה פסולה ואינה נקממת כלל ומאי טעמא לא תני או כוית משיריה למחר: **לאו כגון דאיסרמי מילימא דחסרו שיריים אחר קמימא וקמו להו אכזוים וכיון דבמתנן כלי ובהילוך והקטרה לא מיתני 13) או כזים**. משיריה למחר דהא כבר חסרו להו ולא הוי מצי למיתני הריני מוליך או מקטיר לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר דהא שירים וכזים משירים חדא מילתא היא ולא איתרמי ליה כוית14) דהא חסרו להו אחר קמימא וקמו להו אכזים הלכך בקמימא גמי לא תני או כוית. הכי גרסינן בקמימא גמי לא תני או כוית ולי"ג בשיריה: **הא מני ר' אליעזר היא וכו'**. ה"ג **וכיון דבקומץ לא מסני ליה או כזים בשירים גמי לא תני או כזים**. כלומר כיון דלא מצי למיתני להקטיר קוממא למחר או כוית מקוממא למחר דמחשבה דכוית קומץ לאו כלום הוא ולא מפגלן 15) הלכך בשירים גמי לא תני או כוית בלחת מכל ד' העבודות ולא משום 16) דאיסורא שירים דהא לא מיירי רבי חייא באיסורש17) שירים והוה ליה למיתנא בקמימא ובמתנן כלי ובהילוך ובהקטרה על מנת לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר אלא משום דלא מיתני ליה גבי קומץ או כוית מקוממא למחר הלכך בשירים גמי לא תני או כוית: **אמר ליה אביי**. הא דלא תני רבי חייא או כוית לאו כדאמרת כגון דחסרו שירים אלא שירים איתנהו צעיייהו והאי דלא קמתי כוית רבי חייא בשירים משום דסבד כר"א דלמר עד שיקריב את כולו הכא נמי כשחישב אכזית לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב אכזילה קומץ וכיון דבקומץ לא מיתני ליה או כוית בשירים גמי לא תני ועולם לא חסרו השירים ומשום הכי תנא סיפא פיוגול וחייבין עליו כרת הוּאיל ולא חסרו השירים אבל היכא דחסרו אימנא לך דלא מהניא להו הקטרה למיקצעיהנהו צפיגול: **ור' אליעזר אומר עד שיקריב אס כולו**. דהוּאיל וכולו כלייל צעינן שיהא הכל קרב הכא גמי סבד לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב להקטיר כל הקומץ דאי אמר הריני קומץ ע"מ להקטיר כוית מן הקומץ או ע"מ לאכול כוית משיריה למחר לא הוי פיוגול: **אי ר' אליעזר אומר עד שיקריב אס כולו**. דהוּאיל וכולו פקמי קמתי דר' חייא אמאי קמתי צה להקטיר קוממא למחר פיוגול: 18) **היא**. דכתיב במילואים 19) **אששה הוא דמשמע שלם: הכך דאיכא גוואי**. דלא ילאו והכי גמי היא דלא נטמאו כשירות דמהניא להו זריקה שבדס הזבח (דמילואים): **מאן שמעת ליה דאמר זריקה מועלת ליומא**. דהוי כזבה מעליא לכל עניינים דמה שנשתייר לפנים כשר לאכול ונוהג זו גמי פיוגול דקמתי הכא הכך דאיכא גוואי כשרות דאיכא גוואי כשרות אלא כולן פסולות 20) **ור' אליעזר הוא וצדין הוא דאיצעי ליה למיתני יאמא ולא 21) נפרסי1** והא דקמתי נפרס וכו' ולעולם לאו כרז הונא אלא כדכרנא דלמר 22) **רשן** הקטרה מהניא גמי לחיסרון ואליצא דר"ע לחוד: עד כאן הדקדוק שפירש ה"ר שמואל ואזיו ה"ר מאיר:

הקובמין. **רבי יוסי אומר כו'**. טעמא מפרש בגמ': **מה 23) שינה זה מן הוצה**. ששחטנו ע"מ להקטיר אימוריו למחר פיוגול: **אינה מן המנחה**. מפרש בגמ' 24) **ע"כ**: **גב' אין מפגילין בחזי מחיר**. שאס חישב אַלעצוד למחר עבודת חזי מחיר בד' הוא דפליג ר' יוסי:

קמ"ל

יג.

עין משפט ונר מצוה

א א מיי פ"ג מלכות
ב ב מיי פ"ג ספי"א הלכה א:
ב ב מיי פ"ג ספי"א הלכה א:

שיטה מקובצת

ה"ג בעטריפ (ליפניול) אם תוריהיו חרוץ לזמנו אלא שלא תקפיד להאריך כל כך כי ההם אלא מ"מ מוכח שפיר דבעטריפ וגרסא דהבא גמי ודאות: 16) דבעטריך מרישא שמעת מינה אי לאכול ולהקטיר מדריקא דרישא שמעת מינה השתא מה כי והשאר נמחק: 17) מודה ר"י כלומר אף חז"י דפליג בסיסא בהא מודה דבנבואה ספרוש טעמא: 18) ר"י אומר פסול ואין בו כרת מפורש בגמרא טעמא דר"י משום שאין מחיר מפגל את הממיר קומץ ולבונה שיהן מחירין השירים לאכול לכונתם אחרי שיקטרו שיהן אבל בהקטרת זה בלא זה לא תואמלי השירים: וחכמים אומרים כי, א) דסבירא להו דמפגל מחיר מפגל ומחתינן דפרק קמא דקמתי הקומץ את המנחה כי או להקטיר לבנתה סתמא כרבנן: 19) מאי שנא זו מן הובח שאם ודק את הדם על בני מחיר להקטיר איתורין למחר הוי פיגול אפי"ג דשעינא מחירין ובכשר דכל כמה דלא מקטיר איתורין לא תואמלי הבשר: שהובח כי שיה אנך בהו דכל כמה דלא מדוריק הדם לא הוי מקטירי האיתורין ומעכב זה את זה: ולבונה אינה מן המנחה כלומר אין אנך זה בהו שאין זה מעכב את זה דאי בני מקטיר קומץ ברישא ואי בני מקטיר לבונה ברישא והכי מפרש לה בגמרא: 20) שמעת מינה גמי ורדייקינן 19) כי יש לאכול: 21) ישב ובקומץ כי אורחיה חישב אימא: 22) שיר לרף שלמי זה: 23) לא מצי למיקבצי בפיוגול ותיבות למידק צעיא נמחק: 24) שיקרב הממיר: 25) הואיל ואסורין באכילה: 26) הדם 27) שיקרב הממיר: 28) י"ש בה מעילה: 29) הקטרה כשאר הקטרות לאקפוטניהו שירים מידי: 30) מפגילין ביה: 31) משום דחיסור שירים כי ר' חייא בחיסור שירים: 32) הוא דכתיב במילואים: 33) מחתיב ורביב בעקבא: 34) שירים שיי"מ כרב הונא דאמר: 35) אבל הלשון לא משמע הכי ותיבות לרבנן לא אחיא נמחק: 36) דר"ע היא לעולם אבל יצאת הדר"א: 37) ולא לחתי נפרס והא דקמתי נפרס וכו' ולעולם דלא כרב הונא כי כ"ל להנתי זה הדקדוק כי אינו כרש"י בח"י 38) מה שנא זו מן הובח שהשחטן למחר פיוגול: 39) חזי מחיר לא פיוגול ודון לבונה חצי מחיר הוא דבין הקטרת קומץ ואפי' ירשא גמי. בחישוב בהקטרת קומץ עבודת חצי מחיר הוא ופליג ר"י:

א) נראה דצ"ל דצ"ל דמתיב מפגל את הממיר ומתיב וכו'.